

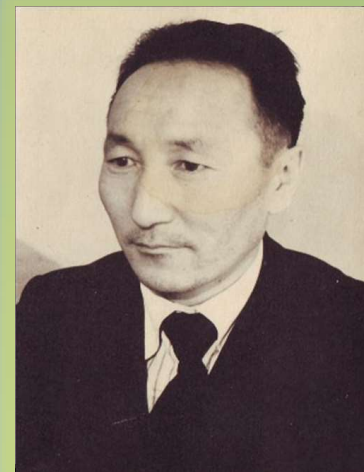
115

Архип Георгиевич Кудрин –
Аба5ыыныскай-
поэт, тылбаасчыт.

Тохсунньу 20 күнүгэр 1907
сыллаахха Өлүөхүмэ
улууһугар Абаҕа нэһилиэгэр
дьаданы дьиэ кэргэннэ
уол оҕо күн сириг көрбүтэ.

Кудриннар уоллары Архип
диэн сүрэхтээбиттэрэ.

С женой Дарьей Поповой

Архип Георгиевич Кудрин
Якутскайдаабы педагогической
техникуму бүтэрэн,
Иркутскай педагогической
институтугар үөрэнэн учуутал
идэлэммитэ.

Среди сотрудников радиокомитета

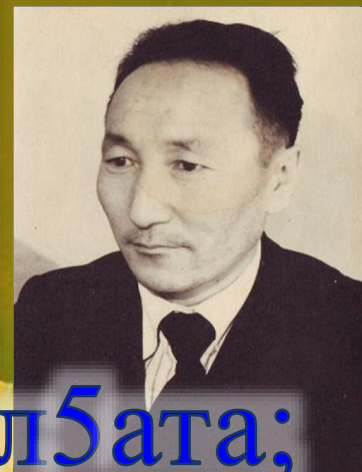
Тыа сиригэр учууталлаабыта,
«Эдэр большевик», «Бэлэм буол»
хаһыаттарга, Якутскайдааҕы кинигэ
издательствотыгар үлэлээбитэ

Аба5ыныскай
айар үлэтэ 1923 сыллаахтан
са5аламмыта.

1927 с. «Хоһооннор уонна
ырыалар» диэн бастакы
хомуурунньуга тахсыбыта.

Лирик поэт.

- Саха сириҥ кэрэ айыл5ата;
- Ийэ5э дириҥ ытыктабыл;
- Тапталлаах до5ору ахтыы;
- Төрөөбүт төрүт сиргэ тардыһыы;
- Искусство киһи дууһатыгар дьайар күүһэ.

Төрөөбүт дойду ахтыл5ана

Ийэ сирим, миигин эн
Итии эйэ5эс тыллаатын,
Көтөр кынат санаалаатын,
Күөххэ көнүл көччүтэн.

Үөрэ-көтө саныахтык,
Үүнэр-сайдар тускуллаатын.
Итии төлөн тапталлаатын,
Ирэн иэйэ ыллыахтык.

Бастын махтал-эйиэхэ,
Бар5ардыбыт Ийэ буорбар,
Төрөшпүт, иипит норуоппар
Төлөн тыллаах э5эрдэ!

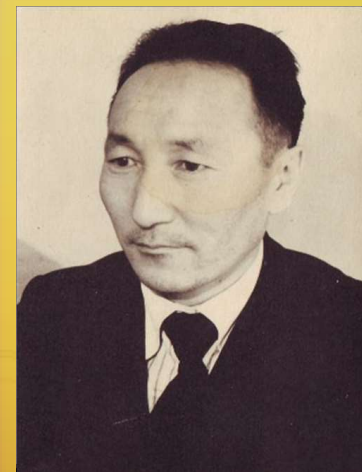
Өлгөм үүнүү тускулуур,
Лоһуор туорах суугунуур.

Аанһаах албан буолага –
Ахтыл5аннаах Аба5ам,
Үрдүк үүнүүн бар5аран
Үчүгэийн барахсан.

Сүүрбэ сыллаах ахтыл5ан
Сүрэхпиттэн араһнат,-
Түбүк-түргүөн да кэммэр
Түһүүр түүлүм этин эн.

Эһиэкэйдээх толоонгор
Эргилинним эн о5он,
Ырыа буолбут күөх уйгун
Ыпсарыахтын хоһооммун.

Саха сирин кэрэ айыл5ата

Күндээр күн, сырамныы эн сандаар!
Күөх көргүн хайа ким биллаабат?
Ол күнтэн бу кэмнэ поэттар
Эйиэхэ махталы туойаллар,
Уйгугун, илгэ5ин бэлиэтээн
Э5эрдэ, бокулуон уураллар.

Былыттар-баарыстаах туос тыылар
Күөх бай5ал – киэн халлаан урсунан
Быралгы со5уруу усталлар,
Күн уотун күлүмэр оонньуулар.

Былыттар, көрдөлбүн ылынын,
Туос тыыга поэты олордун,
Былыттар, көтүтүн халлаанга,
Тунал5ан дыримниир урсунга!

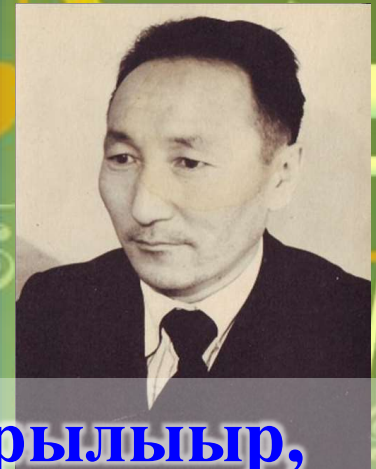

**Турурук-турук-тур! Тойуктаах
Турулуур тураҕас тулаайах
Туруйа турууктуу түөспүтэ,
Туранна туман түүн түспүтэ.**

**Туруйа тобурах тоҕойун
Турууктуу, турулуу туойбута,
Туранна туундара толоонун
Турурук-турук-тур туойбута.**

Искусство кино дууһатыгар дьайар күүһэ

Истэбизэн, музыка дорбoоно дьырылыыр,
кэрэтиэн!

Имэннээх дорбoоно муоралыы долгуран
дьиктитиэн!

Оо, көмүс таммахтар, дьырылаан,
Көрдөлбүн кээһимэн,
Оо, өссө ыл оонньоонг.

Көччүтүн, ырыабын минньитин, оо, үөрдүн!
Истэбизэн, эриэккэс дьырылыыр дорбoоннор
оонньоуулар...

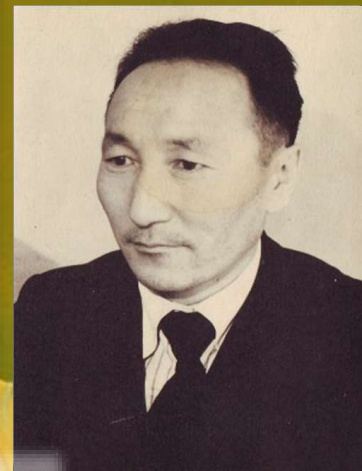
Буойун поэт

Бары күүһү-фронна

Хара былыт
Халлаан кырсын
Сабардаата,
Хааннаах илбис
Хара суора
Хаабырбаата...
Ийэ сиргэ
Фашист баанда
Саба түстэ
Түөкүннүү...
Көнгүл норуот
Дохсун уордайыта
Этин буола - буола
Өстөөх үрдүгэр дьааһыйда-
Кутаа уотунан дапсыйда.

Тылбаасчыт

Улуу нуучча
суруйааччыларын
Пушкин, Тургенев, Горькай,
Маяковскай, Лебедев-Кумач,
Михалков, Барто, уо.д.а
айымньыларын
тылбаастаабыта.

Сорох хоһооно ырыа
буолбуттара: «Күөрэгэй»,
«Күөх», «До5оор, до5оор»,
«Күрүлэс күргүөм күннэргэ» -
күн бүгүһүннээннэ дылы
ылланаллар.

Кини 30-тан тахса сыл айан,
үлэлээн, 20-тэн тахса хоһоон
кинигэлэрин бэчээттэппитэ,
ырыалары, поэмалары
суруйбута.

Балабан ыйын 22 күнүгэр
1960 с. өлбүтэ.

105

1977 сыллаахха
Өлүөхүмэ улууһун
Абаҕа нэһилиэгэр
Архип Георгиевич
Кудринга –
Абаҕыныскайга
аналлаах
мемориальнай
музей арыйбыттара

1938 с.

Аба5ыныскай дьийэ кэргэнэ:
Кэргэнэ Д.Д.Попова уонна
кэргэнин ийэтэ, эһэтэ

1945 с.

Аба5ыныскай
уонна Эллэй
кэргэннэринээн

Аба5ыныскай кыргыттарын кытта:
Юдиана уонна Айталина

Суруйааччылар уонна учууталлар
Мемориальной музей арыллытыгар

Норуот уола Аба5ыныскай кэриэһигэр

Өлбүтүм да иһин
Тыл күүһэ тириэриэ,
Үйэлээх кэриэһим
Тыыннаахпын
биллэриэ.
Дьон-норуот сүрэ5эр
Тиллэммин көстүө5үм,
Дьолломмут үөрүүбэр
Мин өрө көтүө5үм

115

Архип Георгиевич Кудрин –
Аба5ыыныскай-
поэт, тылбаасчыт.